

Odporúčanie Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 19. decembra 2013 č. 4/2013

k predaplikačnému procesu vnútorných modelov

Národná banka Slovenska týmto preberá Usmernenia k predaplikačnému procesu vnútorných modelov (EIOPA-CP-13/011 SK) vydané Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov.

Článok I Usmernenia

Oddiel I: Všeobecné ustanovenia pre usmernenia

Usmernenie č. 1 – Všeobecné ustanovenia pre usmernenia

Počas predaplikačného procesu Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“) vypracuje stanovisko k tomu, do akej miery je poisťovňa alebo zaistovňa zapojená do predaplikačného procesu pripravená predložiť žiadosť podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (ďalej len „smernica Solventnosť II“) o použitie vnútorného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť, ako aj na splnenie požiadaviek na vnútorné modely stanovené v smernici Solventnosť II, a to konkrétne v jej článkoch 112, 113, 115, 116, 120 až 126 a 231.

Poisťovňa alebo zaistovňa zapojená do predaplikačného procesu prijme primerané kroky na:

- a) vytvorenie svojho rámca vnútorného modelu tak, aby jej to umožnilo pripraviť sa na použitie vnútorného modelu na účely riadenia rizík a rozhodovacieho procesu, ako aj na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť; a
- b) to, aby bola pripravená na možnosť, že jej vnútorný model nebude schválený, a na zavedenie procesov na výpočet štandardného vzorca kapitálovej požiadavky na solventnosť, ako aj na zváženie dôsledkov kapitálového plánovania.

Usmernenie č. 2 – Správa o pokroku pre orgán EIOPA

NBS do konca februára po každom príslušnom roku odošle orgánu EIOPA správu o pokroku pri uplatňovaní týchto usmernení, pričom prvá sa odošle do 28. februára 2015 a bude sa týkať obdobia od 1. januára 2014 do 31. decembra 2014.

Oddiel II: Predaplikačný proces vnútorných modelov

Kapitola 1: Všeobecné usmernenia

Usmernenie č. 3 – Preskúmanie vykonávané príslušnými národnými orgánmi

Počas predaplikačného procesu NBS pri vymedzovaní a zvažovaní rozsahu preskúmaní vykonávaných na účely tohto procesu zväži minimálne:

- a) špecifiká poisťovne alebo zaistovne zapojenej do predaplikačného procesu a jej vnútorného modelu;
- b) vzťah medzi skúmaným aspektom vnútorného modelu a ďalšími časťami vnútorného modelu;
- c) zásadu proporcionality stanovenú v článku 29 ods. 3 smernice Solventnosť II pričom

zásada proporcionality by sa nemala chápať tak, že predstavuje znižovanie alebo upustenie od akýchkoľvek požiadaviek na vnútorné modely stanovených v smernici Solventnosť II. NBS zohľadní zásadu proporcionality najmä prostredníctvom zvaženia:

- i) povahy, rozsahu a zložitosti rizík, ktorým je vystavená poisťovňa alebo zaistovňa,
- ii) konštrukcie, rozsahu a kvalitatívnych aspektov vnútorného modelu danej poisťovne alebo zaistovne.

NBS priebežne poskytne spätnú väzbu poisťovní alebo zaistovní týkajúcu sa preskúmaní, ktoré vykoná v rámci vnútorných modelov na účely predaplikačného procesu.

Poisťovňa alebo zaistovňa predloží NBS kapitálovú požiadavku na solventnosť podľa štandardného vzorca. Informácie, ktoré sa majú predložiť by mali pokrývať celkovú kapitálovú požiadavku na solventnosť a nasledovné rizikové kategórie pre riziká v rozsahu vnútorného modelu:

- a) trhové riziko
- b) riziko zlyhania protistrany
- c) upisovacie riziko životného poistenia
- d) upisovacie riziko zdravotného poistenia
- e) upisovacie riziko neživotného poistenia
- f) katastrofické riziko neživotného poistenia
- g) operačné riziká.

Informácie, ktoré sa majú predložiť budú schválené NBS. Tieto informácie by mali byť podrobné a mali by zahŕňať položky definované v technickej prílohe I a detailne popísané v technickej prílohe II „Usmernenia o predkladaní informácií príslušným národným orgánom“. Predkladanie týchto informácií sa bude riadiť referenčnými dátumami a termínmi, ktoré budú dohodnuté NBS s poisťovňou alebo zaistovňou počas predaplikačného procesu.

Usmernenie č. 4 – Zmeny vnútorného modelu počas predaplikačného procesu

NBS bude monitorovať a v prípade potreby preskúma zmeny, ktoré poisťovňa alebo zaistovňa vykonáva vo svojom vnútornom modeli po dokončení niektorých preskúmaní počas predaplikačného procesu.

Na tento účel by mali poisťovne alebo zaistovne informovať o všetkých zmenách vykonaných vo vnútornom modeli alebo o pláne zmien, ktoré poisťovňa alebo zaistovňa považuje za relevantné.

NBS, v súvislosti so zmenami vykonanými poisťovňou alebo zaistovňou vo svojom vnútornom modeli počas predaplikačného procesu, zvaží minimálne:

- a) správu a riadenie, ktoré poisťovňa alebo zaistovňa zavádza v súvislosti s týmito zmenami, vrátane interného schvaľovania zmien, internej komunikácie, dokumentovania a validácie zmien,
- b) klasifikáciu zmien zavádzaných poisťovňou alebo zaistovňou.

Kapitola 2: Zmeny modelu

Usmernenie č. 5 – Rozsah politiky pre zmeny modelu

Poisťovňa alebo zaistovňa pri zavádzaní politiky na vykonávanie zmien v modeli pokrýva všetky relevantné zdroje zmien, ktoré môžu ovplyvniť jej kapitálovú požiadavku na solventnosť, a to minimálne tieto zmeny:

- a) v systéme správy a riadenia poisťovne alebo zaistovne,

- b) v oblasti súladu poisťovne alebo zaistovne s požiadavkami na používanie vnútorného modelu,
- c) vo vhodnosti technických špecifikácií vnútorného modelu poisťovne alebo zaistovne,
- d) v rizikovom profile poisťovne alebo zaistovne.

Usmernenie č. 6 – Vymedzenie väčšej zmeny

Poisťovňa alebo zaistovňa na vymedzenie väčšej zmeny by mala použiť niekoľko kľúčových kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov a zavedie objektívny prístup ku klasifikácii väčších zmien.

Hoci kvantitatívny vplyv zmeny modelu na kapitálovú požiadavku na solventnosť alebo na jednotlivé prvky kapitálovej požiadavky na solventnosť môže byť jedným z ukazovateľov, ktoré poisťovňa alebo zaistovňa plánuje použiť na identifikovanie väčších zmien, poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby sa využívali aj iné kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby ňou vypracované ukazovatele zohľadňovali špecifiká samotnej poisťovne alebo zaistovne a jej vnútorného modelu.

Usmernenie č. 7 – Kombinácia niekoľkých zmien

Poisťovňa alebo zaistovňa vypracuje plán na vyhodnotenie účinku každej zmeny samostatne a účinku všetkých zmien spolu na kapitálovú požiadavku na solventnosť alebo na jej jednotlivé prvky.

NBS zväži plány poisťovne alebo zaistovne na vyhodnotenie takýchto účinkov s cieľom predísť prehliadnutiu samostatných vplyvov, ktoré sa navzájom vykompenzujú, ako aj kombinovaného vplyvu viacerých zmien.

Usmernenie č. 8 – Konceptia zmien vnútorného modelu skupiny (podľa článku 231 smernice Solventnosť II)

Počas predaplikačného procesu NBS oznámi v prípade vnútorného modelu skupiny poisťovní alebo zaistovní ako má byť vypracovaná jednotná konceptia zmien modelu.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby konceptia zmien modelu obsahovala špecifikáciu väčších a menších zmien vzhľadom na skupinu, ako aj prepojených poisťovní alebo zaistovní, ktoré budú používať vnútorný model skupiny na výpočet individuálnych kapitálových požiadaviek na solventnosť.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby každá väčšia zmena v jednotlivej poisťovni alebo zaistovni bola klasifikovaná ako väčšia zmena.

Kapitola 3: Kontrola používania

Usmernenie č. 9 – Posúdenie zhody

Poisťovňa alebo zaistovňa prijme primerané kroky pre zabezpečenie súladu s kontrolou používania podľa článku 120 smernice Solventnosť II, a to minimálne v oblasti:

- a) rôznych použití modelu,
- b) vhodnosti modelu pre poisťovňu alebo zaistovňu,
- c) pochopenia modelu,
- d) podpory procesu rozhodovania modelom,
- e) integrácie modelu do systému riadenia rizík.

Poisťovní alebo zaistovní by sa nemali predpisovať oblasti použitia.

Usmernenie č. 10 – Stimul na zlepšenie kvality vnútorného modelu

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí použitie vnútorného modelu vo svojom systéme riadenia rizík a rozhodovacích procesoch takým spôsobom, aby stimulovala zlepšenie kvality samotného vnútorného modelu.

Usmernenie č. 11 – Vhodnosť pre poisťovňu alebo zaistovňu

Úroveň detailu vnútorného modelu by mala byť primeraná vo vzťahu k činnostiam poisťovne alebo zaistovne. Pri určení vhodnej miery detailu sa zohľadnia nasledujúce faktory:

- a) či sa vnútorný model v poisťovni alebo zaistovni využíva v rozhodovacom procese pri kľúčových podnikateľských rozhodnutiach vrátane strategických rozhodnutí, a iných relevantných rozhodnutiach,
- b) systém riadenia rizík poisťovne alebo zaistovne, a do akej miery je podrobný,
- c) podrobnosť požadovaná pre rozhodovací proces poisťovne alebo zaistovne,
- d) štruktúra rozhodovania v poisťovni alebo zaistovni, a
- e) interné záznamy poisťovne alebo zaistovne týkajúce sa konštrukcie výstupu vnútorného modelu.

Usmernenie č. 12 – Pochopenie vnútorného modelu

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí pochopenie vnútorného modelu zo strany predstavenstva, ako aj relevantných používateľov vnútorného modelu v rozhodovacom procese.

Pri posúdení splnenia podmienky pochopenia vnútorného modelu NBS zväži využitie pohovorov s osobami predstavenstva a s osobami, ktoré skutočne riadia poisťovňu alebo zaistovňu.

NBS zväži aj preskúmanie dokumentácie zápisníc zo zasadnutí predstavenstva alebo príslušných rozhodovacích orgánov.

Usmernenie č. 13 – Podpora rozhodovacieho procesu

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí a je schopná preukázať, že vnútorný model sa používa v rozhodovacom procese.

Usmernenie č. 14 – Podpora rozhodovacieho procesu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, že interné zainteresované strany poisťovne alebo zaistovne, a najmä jej predstavenstvo, dostanú pravidelné výsledky vnútorného modelu súvisiace s rozhodovacím procesom.

Usmernenie č. 15 – Podpora rozhodovacieho procesu

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby vnútorný model bol schopný merať minimálne ekonomický kapitál a identifikovať vplyv na rizikový profil možných rozhodnutí, na účely ktorých sa model používa.

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala tiež pochopiť účinok takýchto rozhodnutí na kapitálovú požiadavku na solventnosť.

Usmernenie č. 16 – Frekvencia výpočtu

Poisťovňa alebo zaistovňa pripraví proces monitorovania svojho rizikového profilu a špecifikáciu významnej zmeny rizikového profilu, ktorá si vyžiada opätovný výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť.

Usmernenie č. 17 – Skupinové špecifiká

V prípade vnútorného modelu skupiny, poisťovňa alebo zaistovňa s účasťou a prepojené poisťovne alebo zaistovne, ktoré na výpočet ich individuálnych kapitálových požiadaviek na solventnosť využívajú vnútorný model skupiny, spolupracujú na zabezpečení súladu konštrukcie vnútorného modelu so svojimi činnosťami.

Poisťovňa alebo zaistovňa s účasťou a prepojené poisťovne alebo zaistovne minimálne preukážu, že:

- a) individuálne kapitálové požiadavky na solventnosť sa vypočítavali s frekvenciou stanovenou v článku 102 smernice Solventnosť II a vždy vtedy, keď to vyžaduje rozhodovací proces,
- b) mohli navrhovať zmeny vnútorného modelu skupiny, a to najmä pre prvky pre ne závažné alebo po zmene v ich rizikovom profile a so zohľadnením prostredia, v ktorom poisťovňa alebo zaistovňa pôsobí, a
- c) prepojené poisťovne alebo zaistovne dostatočne pochopili vnútorný model a to jeho časti, ktoré sa týkajú rizík danej poisťovne alebo zaistovne.

Poisťovne alebo zaistovne, ktoré chcú využívať vnútorný model skupiny na výpočet svojej kapitálovej požiadavky na solventnosť, zabezpečia súlad konštrukcie vnútorného modelu so svojím podnikaním a systémom riadenia rizík, a to vrátane vytvárania výstupov na úrovni skupiny a na úrovni prepojenej poisťovne alebo zaistovne, ktoré sú dostatočne podrobné na to, aby zabezpečili, že vnútorný model skupiny bude zohrávať dostatočne významnú úlohu v ich rozhodovacích procesoch.

Kapitola 4: Stanovenie predpokladov a expertný názor

Usmernenie č. 18 – Stanovenie predpokladov

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa stanoví súbor predpokladov a využije expertný názor, pričom zohľadní materiálnosť vplyvu používania predpokladov s ohľadom na nasledujúce usmernenia o stanovení predpokladov a expertného názoru.

Poisťovňa alebo zaistovňa pri posúdení materiálnosti zohľadní kvantitatívne aj kvalitatívne ukazovatele a posúdi podmienky mimoriadnych strát.

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala vykonať celkové vyhodnotenie použitých ukazovateľov.

Usmernenie č. 19 – Správa a riadenie

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby sa stanovovanie predpokladov a najmä využívanie expertného názoru uskutočňovalo podľa validovaného a zdokumentovaného procesu.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, že ododenie predpokladov a ich používanie je jednotné v čase a v celej poisťovni alebo zaistovni, ako aj zabezpečí ich vhodnosť na určený účel.

Poisťovňa alebo zaistovňa stanoví proces pre odsúhlasenie predpokladov a expertného názoru v závislosti od ich materiality, pričom najmateriálnejšie predpoklady by malo odsúhlasiť predstavenstvo.

Usmernenie č. 20 – Oznamovanie a neistota

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zaistí, aby sa procesy v oblasti predpokladov, a najmä v oblasti využívania expertného názoru pri výbere týchto predpokladov,

zamerali najmä na zmiernenie rizika nepochopenia alebo nedostatočného oznamovania medzi jednotlivými úlohami vo vzťahu k týmto predpokladom.

Poisťovňa alebo zaistovňa zavedie proces formálnej a dokumentovanej spätnej väzby medzi poskytovateľmi a používateľmi materiálnych expertných názorov a z nich vyplývajúcich predpokladov.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí transparentnosť neistoty predpokladov, ako aj súvisiacej odchýlky, v záverečných výsledkoch.

Usmernenie č. 21 – Dokumentácia

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zdokumentuje proces stanovenia predpokladov, a najmä využívania expertného názoru tak, aby bol celý proces transparentný.

Poisťovňa alebo zaistovňa začlení do dokumentácie výsledné predpoklady a ich materiálnosť, zapojených odborníkov, určené použitie a dobu platnosti.

Poisťovňa alebo zaistovňa do dokumentácie začlení odôvodnenie výberu predpokladov a vylúčenie ostatných alternatív, vrátane použitej informačnej základne potrebnej na dosiahnutie transparentnosti predpokladov procesu, ako aj použitých kritérií rozhodovania.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby používatelia materiálnych predpokladov dostávali jasné a úplné písomné informácie o týchto predpokladoch.

Usmernenie č. 22 – Validácia

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí validovanie procesu výberu predpokladov a využitia expertného názoru.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí zdokumentovanie procesu a nástrojov validácie predpokladov, a najmä použitia expertného názoru.

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala sledovať zmeny materiálnych predpokladov na základe nových informácií a analýz a tieto zmeny a odchýlky vysvetliť.

Poisťovňa alebo zaistovňa použije iné validačné nástroje, ako stresové testovanie a testovanie citlivosti, ak je to realizovateľné a vhodné.

Poisťovňa alebo zaistovňa na základe nezávislého interného alebo externého expertného názoru preskúma vybrané predpoklady.

Poisťovňa alebo zaistovňa zistí výskyt okolností, za ktorých sa predpoklady považujú za nepravdivé.

Kapitola 5: Metodický súlad

Usmernenie č. 23 – Kontrolné body súladu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí súlad medzi metódami použitými na výpočet prognózy rozdelenia pravdepodobnosti a metódami použitými na ocenenie aktív a pasív v súvahe na účely solventnosti.

Poisťovňa alebo zaistovňa skontroluje súlad výpočtu prognózy rozdelenia pravdepodobnosti, ak sú relevantné pre zvažovanú časť modelu, v týchto krokoch:

- a) súlad prechodu z oceňovania aktív a pasív v súvahe na účely solventnosti vo vnútornom modeli s výpočtom kapitálových požiadaviek na solventnosť,
- b) súlad ocenenia aktív a pasív vo vnútornom modeli v deň ocenenia s ocenením aktív

- a pasív v súvahe na účely solventnosti,
- c) súlad projekcie rizikových faktorov a ich vplyvu na prognózy peňažnej hodnoty s predpokladmi rizikových faktorov použitých na ocenenie aktív a pasív v súvahe na účely solventnosti, a
  - d) súlad precenenia aktív a pasív na konci obdobia s ocenením aktív a pasív v súvahe na účely solventnosti.

Usmernenie č. 24 – Aspekty súladu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa pri posudzovaní súladu zohľadní minimálne tieto aspekty:

- a) súlad metód výpočtu použitých pri oceňovaní aktív a pasív v súvahe na účely solventnosti a pri výpočte prognózy rozdelenia pravdepodobnosti,
- b) súlad dát a parametrov použitých ako vstup pre príslušné výpočty, a
- c) súlad predpokladov príslušných výpočtov, najmä predpokladov týkajúcich sa finančných záruk a zmluvných opcií, budúcich opatrení manažmentu a očakávaných budúcich dobrovoľných plnení.

Usmernenie č. 25 – Posúdenie súladu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa vykonáva pravidelné posúdenie súladu v rámci procesu validácie svojho vnútorného modelu, ako je stanovený v článku 124 smernice Solventnosť II.

Poisťovňa alebo zaistovňa vždy, keď je to možné a primerané, vykonáva posúdenie súladu na kvantitatívnom základe.

Poisťovňa alebo zaistovňa pri posudzovaní súladu:

- a) identifikuje a zdokumentuje všetky odchýlky medzi výpočtom prognózy rozdelenia pravdepodobnosti a ocenením aktív a pasív v súvahe na účely solventnosti;
- b) posúdi vplyv odchýlok, a to samostatne aj v kombinácii; a
- c) odôvodní, že odchýlky nemajú za následok nesúlad medzi výpočtom prognózy rozdelenia pravdepodobnosti a ocenením aktív a pasív v súvahe na účely solventnosti.

Kapitola 6: Prognóza rozdelenia pravdepodobnosti

Usmernenie č. 26 – Znalosť rizikového profilu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby bol súbor udalostí prognózy rozdelenia pravdepodobnosti vnútorného modelu vyčerpávajúci.

Poisťovňa alebo zaistovňa zavedie procesy s cieľom zabezpečiť dostatočnú a aktuálnu znalosť svojho rizikového profilu.

Poisťovňa alebo zaistovňa stanoví spôsob zachovania znalosti rizikových faktorov a ďalších faktorov, ktorými sa vysvetľuje správanie sa premennej, ktorá je základom prognózy rozdelenia pravdepodobnosti, aby mohla prognóza rozdelenia pravdepodobnosti odrážať všetky relevantné vlastnosti rizikového profilu.

Usmernenie č. 27 – Komplexnosť prognóz rozdelenia pravdepodobnosti

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa posúdi vhodnosť poisťo-matematických a štatistických techník použitých na výpočet prognózy rozdelenia pravdepodobnosti a určí ako posúdi schopnosť týchto techník zohľadniť znalosti rizikového profilu ako dôležitého kritéria.

Poisťovňa alebo zaistovňa vyberá techniky na získanie prognózy rozdelenia

pravdepodobnosti, ktorá bude dostatočne komplexná na to, aby zachytila všetky relevantné vlastnosti rizikového profilu a podporila rozhodovací proces.

Poisťovňa alebo zaistovňa v rámci tohto metodického posúdenia zväži spoľahlivosť nepriaznivých kvantilov odhadovaných na základe prognózy rozdelenia pravdepodobnosti.

Usmernenie č. 28 – Posúdenie komplexnosti prognózy rozdelenia pravdepodobnosti

Počas predaplikačného procesu NBS zohľadní minimálne:

- a) rizikový profil poisťovne alebo zaistovne a do akej miery sa to odráža v prognóze rozdelenia pravdepodobnosti,
- b) súčasný pokrok v poisťno-matematickej vede a všeobecne akceptované trhové postupy,
- c) vzhľadom na úroveň komplexnosti prognózy rozdelenia pravdepodobnosti všetky opatrenia, ktoré zavedie poisťovňa alebo zaistovňa s cieľom zabezpečiť súlad s testom vnútorného modelu a všetkými normami stanovenými v článkoch 120 až 126 smernice Solventnosť II,
- d) pre konkrétne zvažované riziko, spôsob interakcie vybraných techník a prognózy rozdelenia pravdepodobnosti získanej poisťovňou alebo zaistovňou s inými rizikami v rozsahu vnútorného modelu, pokiaľ ide o úroveň komplexnosti prognózy rozdelenia pravdepodobnosti,
- e) povahu, rozsah a zložitosť zvažovaného rizika, ako je stanovené v článku 29 ods. 3 smernice Solventnosť II.

Usmernenie č. 29 – Zvýšenie komplexnosti prognóz rozdelenia pravdepodobnosti

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby sa do prognózy rozdelenia pravdepodobnosti nezavádzala nepodložená komplexnosť, ktorá nemá opodstatnenie v pôvodnej znalosti jej rizikového profilu.

Metodika využívaná poisťovňou alebo zaistovňou na „obohatenie“ prognózy rozdelenia pravdepodobnosti by mala spĺňať normy štatistickej kvality v oblasti metód, predpokladov a dát. Ak sa v rámci týchto techník využíva aj expertný názor, mali by pre ne platiť príslušné usmernenia o stanovení predpokladov a expertnom názore.

Kapitola 7: Kalibrácia – aproximácie

Usmernenie č. 30 – Znalosť aproximácií

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa preukáže NBS dôkladné pochopenie použitých aproximácií povolených prostredníctvom článku 122 ods. 3 smernice Solventnosť II.

Poisťovňa alebo zaistovňa minimálne:

- a) zohľadní chybu, ktorá sa zavedie aproximáciou do kapitálovej požiadavky na solventnosť,
- b) preukáže, že ňou použité aproximácie nemajú za následok kapitálovú požiadavku na solventnosť, ktorá je v porovnaní s výsledkom výpočtu pomocou referenčnej miery rizika závažne podhodnotená, aby sa poisťovňou zabezpečila úroveň ochrany rovnocenná s tou podľa ustanovení článku 101 ods. 3 smernice Solventnosť II, a
- c) testuje a odôvodní stabilitu výstupu aproximácií v čase a za podmienok mimoriadnych strát, podľa svojho rizikového profilu.

Materiálna neistota v oblasti aproximácií pri prekalibrovaní kapitálovej požiadavky na solventnosť v prípade, ak by takáto neistota viedla k podhodnoteniu kapitálovej požiadavky

na solventnosť, nie je povolená.

Usmernenie č. 31 – Referenčná miera rizika ako prechodný výsledok

Ak je poisťovňa alebo zaistovňa schopná odvodiť referenčnú mieru rizika ako priebežný výsledok z procesu výpočtu ekonomického kapitálu, poisťovňa alebo zaistovňa preukáže, že tento výsledok tiež dostatočne odráža jej rizikový profil.

Usmernenie č. 32 – Použitie inej podkladovej premennej

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa v prípade, že na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť používa obmenu podkladovej premennej inú od základných vlastných zdrojov, preukáže:

- a) buď, že tento rozdiel medzi základnými vlastnými zdrojmi a podkladovou premennou nie je závažný pri $t = 0$ a v žiadnej predvídateľnej situácii až do a vrátane $t = 1$, alebo
- b) že podľa rizikového profilu poisťovne alebo zaistovne v prípade, že tento rozdiel je závažný, nenastane žiadna významná zmena v priebehu ďalšieho obdobia, najmä za podmienok mimoriadnych strát.

Poisťovňa alebo zaistovňa v prípade, že na odvodenie hodnoty základných vlastných zdrojov používa obmenu podkladovej premennej odlišnú od základných vlastných zdrojov, preukáže:

- a) že je schopná zosúladiť rozdiel medzi základnými vlastnými zdrojmi a podkladovou premennou pri $t = 0$, a
- b) že rozumie rozdielu medzi základnými vlastnými zdrojmi a podkladovou premennou v každej situácii až do a vrátane $t = 1$.

Súvaha na účely solventnosti, ktorú vypracúva poisťovňa alebo zaistovňa, by mala umožňovať stanovenie hodnoty použiteľných vlastných zdrojov na krytie kapitálovej požiadavky na solventnosť, a to bez ohľadu na metódu výpočtu použitú na výpočet tejto kapitálovej požiadavky na solventnosť.

Usmernenie č. 33 – Použitie analyticky uzavretého vzorca

Poisťovňa alebo zaistovňa pri použití analyticky uzavretého vzorca na prekalibráciu svojej kapitálovej požiadavky z vnútornej miery rizika na referenčnú preukáže, že predpoklady vzorca sú realistické a platné aj za podmienok mimoriadnych strát zohľadňujúc rizikový profil poisťovne alebo zaistovne.

Usmernenie č. 34 – Rozhodnutia manažmentu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa pri výbere časového obdobia vnútorného modelu dlhšieho ako jeden rok vo svojom vnútornom modeli zohľadňuje rozhodnutia manažmentu v súvislosti s výpočtom kapitálovej požiadavky na solventnosť a zabezpečí, že takéto rozhodnutia manažmentu sú modelované realistickým a rozumným spôsobom a majú vplyv na súvahu na účely solventnosti v období medzi $t = 0$ a $t = 1$.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby všeobecné zásady oceňovania aktív a pasív boli platné v $t = 1$, pri zohľadnení účinkov rozhodnutí manažmentu na súvahu na účely solventnosti na účely tohto usmernenia.

Usmernenie č. 35 – Viaceré aproximácie

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa v prípade, že musí použiť niekoľko aproximácií, posudzuje, či sa medzi týmito aproximáciami vyskytujú akékoľvek interakcie, ktoré je potrebné explicitne povoliť.

Kapitola 8: Pridelenie ziskov a strát

Usmernenie č. 36 – Vymedzenie ziskov a strát

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa berie do úvahy zmeny ziskov a strát za príslušné obdobie v:

- a) základných vlastných zdrojoch, alebo
- b) iných peňažných hodnotách použitých vo vnútornom modeli na určenie zmien v základných vlastných zdrojoch, ako súčasná zmena v zdrojoch ekonomického kapitálu.

Na tento účel by mala vylúčiť pohyby pripísateľné zvýšeniu dodatkových vlastných zdrojov, splateniu alebo spätnému odkúpeniu týchto zdrojov a rozdeleniu vlastných zdrojov.

Ak poisťovňa alebo zaistovňa použije vo svojom vnútornom modeli premennú inú než základné vlastné zdroje, túto premennú použije na účely pridelenia ziskov a strát.

Poisťovňa alebo zaistovňa prostredníctvom pridelenia ziskov a strát identifikuje súvislosť zmien v rizikových faktoroch s pohybom v premennej, ktorá je základom prognózy rozdelenia pravdepodobnosti.

Usmernenie č. 37 – Využitie pridelenia ziskov a strát

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí súlad pridelenia ziskov a strát s plánovaným využitím pridelenia ziskov a strát v kontrole používania a v procese validácie.

Usmernenie č. 38 – Využitie pridelenia ziskov a strát a validácia

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí použitie informácií týkajúcich sa výkonnosti modelu v minulosti, vyplývajúcich z pridelenia ziskov a strát v pravidelnom cykle validácie poisťovne alebo zaistovne.

Kapitola 9: Validácia

Usmernenie č. 39 – Konceptia validácie a správa o validácii

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby ňou zavedená konceptia validácie stanovovala minimálne:

- a) procesy, metódy a nástroje používané na validáciu vnútorného modelu a ich účel,
- b) frekvenciu pravidelnej validácie každej časti vnútorného modelu a okolnosti, za ktorých sa požaduje dodatočná validácia,
- c) osoby zodpovedné za jednotlivé úlohy vo validácii, a
- d) postup, ktorý sa musí dodržať v prípade, ak sa v procese validácie modelu identifikujú problémy so spoľahlivosťou vnútorného modelu, a rozhodovací proces na riešenie týchto záležitostí.

Poisťovňa alebo zaistovňa v správe o validácii zdokumentuje výsledky validácie, ako aj výsledné závery a dôsledky vyplývajúce z analýzy validácie.

Poisťovňa alebo zaistovňa do tejto správy zahrnie odkaz na dátovú základňu validácie, ako je uvedené v usmernení č. 50, ako aj podpisy hlavných účastníkov tohto procesu.

Usmernenie č. 40 – Rozsah a účel procesu validácie

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa pri špecifikovaní účelu a rozsahu validácie jednoznačne stanoví osobitný účel validácie pre každú časť vnútorného modelu.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa do rozsahu validácie začlení kvalitatívne a kvantitatívne aspekty vnútorného modelu.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa pri zvažovaní rozsahu validácie zväží okrem validácie rôznych častí vnútorného modelu aj validáciu celého modelu a osobitne vhodnosť vypočítanej prognózy rozdelenia pravdepodobnosti, s cieľom zabezpečiť, aby nebola úroveň regulátorného kapitálu skreslená.

Usmernenie č. 41 – Materialita

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa pri používaní materiality v rozhodovaní o intenzite validačných činností zväží materiálnosť validovanej časti vnútorného modelu, a to nielen samostatne, ale aj v kombinácii.

Ak poisťovňa alebo zaist'ovňa nevaliduje konkrétne jednotlivé časti vnútorného modelu s najvyššou mierou presnosti z dôvodu ich nedostatočnej materiality, napriek tomu zohľadní, že tieto časti v kombinácií môžu byť materiálne pri rozhodovaní o ich vhodnej validácii.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa pri určovaní závažnosti v súvislosti s validáciou zväží testovanie citlivosti.

Usmernenie č. 42 – Kvalita procesu validácie

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa stanoví všetky známe obmedzenia súčasného procesu validácie.

Ak existujú obmedzenia validácie častí, na ktoré sa vzťahuje proces validácie, poisťovňa alebo zaist'ovňa ich zdokumentuje.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa zabezpečí, aby sa pri posudzovaní kvality procesu validácie explicitne stanovili okolnosti, za ktorých je validácia neúčinná.

Usmernenie č. 43 – Správa a riadenie procesu validácie

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa zavedie správu a riadenie do procesu oznamovania výsledkov validácie, ktorú vykonáva.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa vytvára a interne oznámi celkové stanovisko na základe zistení procesu validácie.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa zavádza vopred vymedzené kritériá pre určenie, či sa uskutoční postúpenie výsledkov alebo čiastočných výsledkov v rámci poisťovne alebo zaist'ovne.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa špecifikuje podmienky, za ktorých je potrebné ďalej postúpiť výsledky procesu validácie, a k tomu, ako poisťovňa alebo zaist'ovňa jednoznačne vymedzí a stanoví spôsob postúpenia tak, aby sa zachovala nezávislosť procesu validácie.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa v rámci svojej politiky validácie stanoví, ako sú výsledky z rôznych validačných nástrojov oznamované, a to v prípade pravidelnej validácie, ako aj dodatočnej validácie vyvolanej špeciálnymi okolnosťami, a ako sa použijú, ak testy ukážu, že vnútorný model nepodáva očakávaný výkon.

Usmernenie č. 44 – Úlohy v procese validácie

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa v prípade, ak sa na konkrétnych úlohách procesu validácie podieľajú aj iné strany než funkcia riadenia rizík, zabezpečí, aby funkcia riadenia rizík plnila svoje celkové povinnosti stanovené v článku 44 smernice Solventnosť II vrátane povinnosti zabezpečiť dokončenie rôznych úloh v rámci procesu

validácie.

Poisťovňa alebo zaistovňa formálne vysvetlí úlohu každej strany v jasne vymedzenom procese validácie.

Poisťovňa alebo zaistovňa do zavádzanej koncepcie validácie začlení pridelenie úloh pre celý proces validácie.

Usmernenie č. 45 – Nezávislosť procesu validácie

Počas predaplikačného procesu funkcia riadenia rizík poisťovne alebo zaistovne s cieľom poskytnúť objektívne testovanie vnútorného modelu zabezpečí nezávislosť procesu validácie od vývoja a prevádzky modelu, a aby úlohy stanovené v jej koncepcii validácie vytvárali a zachovávali nezávislosť procesu validácie.

Poisťovňa alebo zaistovňa pri rozhodovaní o tom, ktoré strany budú plniť úlohy súvisiace s procesom validácie, zohľadní povahu, rozsah a zložitosť rizík, ktorým poisťovňa alebo zaistovňa čelí, funkciu a schopnosti zainteresovaných osôb, vnútornú organizáciu poisťovne alebo zaistovne a jej systém správy a riadenia.

Usmernenie č. 46 – Špecifiká vnútorných modelov skupiny

Počas predaplikačného procesu v prípade vnútorného modelu skupiny, poisťovňa alebo zaistovňa s účasťou pri validácii vnútorného modelu zohľadní jednak výpočet konsolidovanej kapitálovej požiadavky na solventnosť skupiny a kapitálovej požiadavky na solventnosť prepojenej poisťovne alebo zaistovne, ktorá sa vypočítava pomocou vnútorného modelu skupiny. Poisťovňa alebo zaistovňa s účasťou zohľadní validáciu vnútorného modelu skupiny a validácie vnútorného modelu individuálnych prepojených poisťovní alebo zaistovní stanoví v koncepcii validácie, ktorú zavedie pre vnútorný model skupiny.

Poisťovňa alebo zaistovňa s účasťou a prepojené poisťovne alebo zaistovne, pre ktoré sa pomocou vnútorného modelu vypočítava kapitálová požiadavka na solventnosť, zavedú jednotnú koncepciu validácie pre proces validácie na úrovni skupiny aj na individuálnej úrovni.

Usmernenie č. 47 – Súbor nástrojov

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí vhodnosť a spoľahlivosť kvalitatívnych alebo kvantitatívnych validačných nástrojov, ktoré používa pre validáciu vnútorného modelu na interné použitie vnútorného modelu, ako aj na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť.

Poisťovňa alebo zaistovňa porozumie validačným nástrojom, ktoré používa, vrátane ich vlastností a obmedzení.

Poisťovňa alebo zaistovňa zväží, ktoré validačné nástroje alebo ich kombinácia sú najvhodnejšie na splnenie účelu a rozsahu validácie, ako je to stanovené v koncepcii validácie, ktorú zavádza.

Poisťovňa alebo zaistovňa zavedie proces výberu vhodného súboru validačných nástrojov s cieľom zabezpečiť robustný proces validácie. Poisťovňa alebo zaistovňa zdokumentuje tento proces a pri výbere validačných nástrojov zväží minimálne tieto vlastnosti:

- a) úroveň zložitosti: validačné nástroje od najjednoduchších techník po sofistikované metódy,
- b) povahu: validačné nástroje môžu byť kvalitatívne, kvantitatívne alebo kombinácia oboch,
- c) požadovanú znalosť: rozsah požadovanej znalosti osôb vykonávajúcich validáciu,

- d) nezávislosť: úroveň požadovanej nezávislosti osôb vykonávajúcich validáciu,
- e) požadované informácie: možné obmedzenia objemu alebo typu informácií dostupných pre externú alebo internú validáciu, a
- f) validačný cyklus: validačné nástroje relevantné pre pokrytie každého kľúčového predpokladu realizovaného v rôznych fázach vnútorného modelu, od jeho vývoja až k používaniu a prevádzke.

Usmernenie č. 48 – Stresové testy a analýza scenárov

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa používa stresové testy a analýzu scenárov ako súčasť validácie vnútorného modelu.

Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby použité stresové testy a analýza scenárov pokryli relevantné riziká a nepretržite sa monitorovali.

Usmernenie č. 49 – Používanie nástrojov

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa vysvetlí, ktoré časti vnútorného modelu sa budú validovať jednotlivými validačnými nástrojmi, a prečo sú tieto validačné nástroje vhodné na konkrétny účel, a to minimálne opísaním:

- a) závažnosti časti modelu, ktorá sa validuje,
- b) úrovne, na ktorej sa nástroj použije, a to od individuálnych rizík, modelovaných blokov, portfólia, organizačnej jednotky až po agregované výsledky,
- c) účelu tejto validačnej úlohy, a
- d) očakávaného výsledku validácie.

Usmernenie č. 50 – Dátová základňa validácie

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby vybrané dáta a odborné posudky použité v procese validácie účinne umožňovali validáciu vnútorného modelu za najrôznejších okolností, ktoré sa vyskytli v minulosti, alebo sa môžu vyskytnúť v budúcnosti.

Kapitola 10: Dokumentácia

Usmernenie č. 51 – Postupy kontroly

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí aktualizáciu a pravidelné preskúmanie dokumentácie vnútorného modelu.

Poisťovňa alebo zaistovňa zavedie minimálne:

- a) efektívny postup kontroly pre dokumentáciu vnútorného modelu,
- b) postup kontroly verzií dokumentácie vnútorného modelu,
- c) jednoznačný systém odkazovania na dokumentáciu vnútorného modelu, ktorý by mal byť použitý v zozname dokumentov.

Usmernenie č. 52 – Dokumentovanie metodík

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa vypracuje dokumentáciu, ktorá bude dostatočne podrobná na zabezpečenie dôkladného pochopenia metodík a techník používaných vo vnútornom modeli a bude obsahovať minimálne:

- a) základné predpoklady,
- b) použitie týchto predpokladov vzhľadom na rizikový profil poisťovne alebo zaistovne, a
- c) akékoľvek nedostatky metodiky alebo techniky.

To by malo platiť aj v prípade, ak metodiku alebo inú techniku používanú poisťovňou alebo zaistovňou vo vnútornom modeli dokumentuje externá strana.

Poisťovňa alebo zaistovňa podľa článku 125 ods. 3 smernice Solventnosť II k dokumentácii teórie, predpokladov a matematickej a empirickej základne metodiky použitej vo vnútornom modeli zahrnie, ak je to vhodné, aj závažné kroky vývoja metodiky, ako aj všetky ostatné metodiky, ktoré sa zvažovali, ale nakoniec ich poisťovňa alebo zaistovňa nepoužila.

Usmernenie č. 53 – Okolnosti, za ktorých vnútorný model nefunguje účinne

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa začlení do svojej dokumentácie celkový súhrn závažných nedostatkov vnútorného modelu, zhrnutý do jedného dokumentu, obsahujúci minimálne nasledovné aspekty:

- a) riziká, ktoré vnútorný model nepokrýva,
- b) obmedzenia v modelovaní rizík použitých vo vnútornom modeli,
- c) povahu, stupeň a zdroje neistôt spojených s výsledkami vnútorného modelu vrátane citlivosti výsledkov pre kľúčové predpoklady vnútorného modelu,
- d) nedostatky v dátach použitých vo vnútornom modeli a nedostatočné dáta na výpočet vnútorného modelu,
- e) riziká vyplývajúce z používania externých modelov a externých dát vo vnútornom modeli,
- f) obmedzenia informačnej technológie použitej vo vnútornom modeli,
- g) obmedzenia správy a riadenia vnútorného modelu, a
- h) prácu vykonanú pri identifikácii týchto nedostatkov a všetky plány na zlepšenie modelu.

Usmernenie č. 54 – Vhodnosť pre adresátov

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zväži prípravu dokumentácie vnútorného modelu pozostávajúcej z viac než jednej úrovne dokumentácie pre vnútorný model, zodpovedajúcu rôznemu použitiu a cieľovej skupine.

Usmernenie č. 55 – Používateľské príručky alebo opisy procesu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa v rámci svojej dokumentácie vnútorného modelu zavedie používateľské príručky alebo opisy procesu pre činnosť vnútorného modelu, ktorá by mala byť dostatočne podrobná, aby umožnila nezávislej informovanej tretej strane prevádzkovať a riadiť vnútorný model.

Usmernenie č. 56 – Dokumentovanie výstupov modelu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa zdokumentuje a zachová, nie nevyhnutne v jednom dokumente, výstupy modelu relevantné na splnenie požiadaviek článku 120 smernice Solventnosť II.

Usmernenie č. 57 – Softvérová platforma a platforma modelovania

Poisťovňa alebo zaistovňa vo svojej dokumentácii poskytne informácie o softvéri, platformách modelovania a hardvérových systémoch použitých vo vnútornom modeli.

Poisťovňa alebo zaistovňa pri používaní softvérovej platformy, platformy modelovania a hardvérových systémov poskytne v dokumentácii dostatočné informácie na posúdenie a odôvodnenie ich používania, a umožní NBS posúdiť ich vhodnosť.

Kapitola 11: Externé modely a dáta

Usmernenie č. 58 – Externé dáta

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaistovňa vzhľadom na povahu externých dát preukáže vhodnú úroveň pochopenia špecifik externých dát použitých vo vnútornom modeli

vrátane všetkých závažných transformácií, preškálovania, sezónnosti a všetkých ostatných spracovaní v externých dátach.

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa:

- a) porozumie atribútom a obmedzeniam alebo iným charakteristickým vlastnostiam externých dát,
- b) vypracuje procesy na identifikáciu všetkých chýbajúcich externých dát a iných obmedzení,
- c) pochopí aproximácie a spracovanie v prípade chýbajúcich alebo nespoľahlivých externých dát, a
- d) vypracuje procesy na včasné uskutočňovanie kontroly konzistencie vrátane porovnaní s inými relevantnými zdrojmi do rozsahu, v akom sú dáta rozumne dostupné.

Usmernenie č. 59 – Pochopenie externého modelu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa preukáže, že všetky strany zapojené do používania externého modelu dostatočne dôkladne chápu časti externého modelu, ktoré sú pre ne relevantné, a to vrátane predpokladov a technických a prevádzkových aspektov.

Poisťovňa alebo zaist'ovňa by mala venovať osobitnú pozornosť aspektom externého modelu, ktoré sú relevantnejšie pre jej rizikový profil.

Usmernenie č. 60 – Preskúmanie výberu externého modelu a externých dát

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa by mala pravidelne skúmať svoje odôvodnenie výberu konkrétneho externého modelu alebo súboru externých dát.

Poisťovňa alebo zaist'ovňa by sa nemala príliš spoliehať na jedného poskytovateľa. Poisťovňa alebo zaist'ovňa zavedie plány na zmiernenie dosahu zlyhaní poskytovateľa.

Poisťovňa alebo zaist'ovňa by mala venovať pozornosť všetkým aktualizáciám externého modelu alebo dát, ktoré umožňujú poisťovní alebo zaist'ovní lepšie posúdiť riziká.

Usmernenie č. 61 – Integrácia s rámcom vnútorného modelu

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa preukáže vhodnosť prístupu začlenenia externého modelu do rámca vnútorného modelu, a to vrátane techník, dát, parametrov a predpokladov zvolených poisťovňou alebo zaist'ovňou, ako aj výstupu alebo výstupov externého modelu.

Usmernenie č. 62 – Validácia

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaist'ovňa vykoná vlastnú validáciu materiálnych predpokladov externého modelu, ktoré sú relevantné pre jej rizikový profil, a procesu začlenenia externého modelu a externých dát do interných procesov a vnútorného modelu.

Poisťovňa alebo zaist'ovňa posúdi vhodnosť výberu alebo vynechania funkcionalít alebo možností dostupných pre externý model.

Poisťovňa alebo zaist'ovňa v rámci vlastnej validácie zvaží vhodné informácie a najmä analýzu vykonanú dodávateľom alebo treťou stranou a pri tejto činnosti poisťovňa alebo zaist'ovňa zabezpečí minimálne, aby:

- a) nebola ohrozená nezávislosť procesu validácie od vývoja a prevádzky vnútorného modelu,
- b) boli v súlade s procesom validácie, ktorý stanovila poisťovňa alebo zaist'ovňa, a ktorý je jednoznačne určený v politike validácie,

- c) sa zohľadnila každá implicitná alebo explicitná zaujatosť v analýze vykonanej dodávateľom alebo treťou stranou.

Usmernenie č. 63 – Dokumentácia

Počas predaplikačného procesu poisťovňa alebo zaisťovňa preukáže, že dokumentácia externých modelov a dát spĺňa štandardy dokumentácie.

Poisťovňa alebo zaisťovňa vypracuje dokumentáciu minimálne o:

- a) aspektoch externého modelu a externých dátach, ktoré sú relevantné pre jej rizikový profil,
- b) integrácii externého modelu alebo externých dát v rámci vlastných procesov a vnútorného modelu,
- c) integrácii dát, najmä vstupov, pre externý model alebo výstupov z externého modelu v rámci vlastných procesov a vnútorného modelu,
- d) externých dátach použitých vo vnútornom modeli a o ich zdrojoch a používaní.

Ak v rámci vlastnej dokumentácie poisťovňa alebo zaisťovňa využije dokumentáciu pripravenú dodávateľmi a poskytovateľmi služieb, poisťovňa alebo zaisťovňa zabezpečí, že schopnosť dodržať štandardy dokumentácie nie je ohrozená.

Usmernenie č. 64 – Vzťah príslušných národných orgánov s dodávateľmi externých modelov

Počas predaplikačného procesu je poisťovňa alebo zaisťovňa zodpovedná za plnenie svojich povinností súvisiacich s vnútorným modelom ako i za plnenie požiadaviek externého modelu alebo externých dát vo vnútornom modeli, ako aj za plnenie ďalších požiadaviek.

Akýkoľvek kontakt medzi NBS a dodávateľmi externého modelu s cieľom poskytnúť informácie pre posúdenie týchto modelov nezbavuje poisťovňu alebo zaisťovňu od preukázania toho, že externý model spĺňa požiadavky vnútorného modelu.

NBS zhodnotí použitie externého modelu vo všetkých predaplikačných procesoch.

NBS odmietne každú žiadosť o používanie externého modelu, ak poisťovňa alebo zaisťovňa neposkytne požadované informácie na účely posúdenia žiadosti.

Usmernenie č. 65 – Úloha poskytovateľov služieb pri používaní externých modelov a dát

Ak sa poisťovňa alebo zaisťovňa rozhodne, že nebude externý model prevádzkovať priamo, pre tento účel využíva dohodu o zverení výkonu činnosti.

Poisťovňa alebo zaisťovňa počas trvania dohody o zverení výkonu činnosti poverí poskytovateľa služieb vykonávaním niektorých úloh súvisiacich s externými dátami.

Takéto dohody o zverení výkonu činnosti nebude NBS považovať za dôvod udelenia výnimky z preukázania plnenia požiadaviek vnútorného modelu.

Poisťovňa alebo zaisťovňa zabezpečí, aby každá dohoda o zverení výkonu činnosti, týkajúca sa prevádzky vnútorného modelu alebo vykonávania úloh súvisiacich s externými dátami, bola v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 49 smernice Solventnosť II.

Celkovú zodpovednosť za plnenie požiadaviek súvisiacich s interným modelom si ponecháva poisťovňa alebo zaisťovňa, a to bez ohľadu na to, ktorá strana v skutočnosti vykonáva úlohy súvisiace s poskytovanou službou.

Kapitola 12: Fungovanie kolégií počas predaplikačného procesu vnútorných modelov pre skupiny

Usmernenie č. 66 – Vypracovanie stanoviska k rozsahu vnútorného modelu počas predaplikačného procesu vnútorných modelov pre skupiny

Počas predaplikačného procesu vnútorného modelu skupiny by mali orgán dohľadu nad skupinou, ostatné zapojené príslušné národné orgány a ostatné príslušné národné orgány identifikované kolégiom pri príprave stanoviska k vhodnosti rozsahu vnútorného modelu zväžiť minimálne:

- a) významnosť prepojených poisťovní alebo zaistovní v rámci skupiny vzhľadom na rizikový profil skupiny,
- b) rizikový profil prepojených poisťovní alebo zaistovní v rámci skupiny v porovnaní s celkovým rizikovým profilom skupiny,
- c) ak je to potrebné, plán na prechodné obdobie pre skupinu s cieľom neskôr rozšíriť rozsah modelu a jeho časový rámec,
- d) vhodnosť štandardného vzorca alebo iného vnútorného modelu vo fáze predaplikačného procesu, ktorý sa použije na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť akejkolvek prepojenej poisťovne alebo zaistovne patriacej do rozsahu vnútorného modelu, a
- e) vhodnosť štandardného vzorca alebo iného vnútorného modelu vo fáze predaplikačného procesu, ktorý by sa mohol použiť na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť akejkolvek prepojenej poisťovne alebo zaistovne v rámci skupiny, ale nezačlenenej do rozsahu vnútorného modelu skupiny.

Pri posúdení vhodnosti vylúčenia prepojených poisťovní alebo zaistovní v rámci skupiny z rozsahu vnútorného modelu skupiny by mali orgán dohľadu nad skupinou a ostatné zapojené príslušné národné orgány zväžiť, či bude vylúčenie poisťovní alebo zaistovní viesť k:

- a) neprimeranej alokácii vlastných zdrojov na základe kapitálových požiadaviek na solventnosť jednotlivých poisťovní alebo zaistovní, a nie k ich prispievaniu k rizikovému profilu skupiny,
- b) nejednotnostiam odvodeným z používania vnútorného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť a k použitiu štandardného vzorca alebo iného vnútorného modelu vo fáze predaplikačného procesu akoukoľvek prepojenou poisťovňou alebo zaistovňou v rámci skupiny na výpočet jej kapitálovej požiadavky na solventnosť,
- c) slabým stránkam riadenia rizík skupiny a prepojených poisťovní a zaistovní v rámci skupiny vyplývajúcim z obmedzeného rozsahu vnútorného modelu, alebo
- d) neprimeranej kapitálovej požiadavke na solventnosť v súvislosti s rizikovým profilom skupiny.

Usmernenie č. 67 – Úlohy orgánu dohľadu nad skupinou a ostatných zapojených príslušných národných orgánov zúčastňujúcich sa predaplikačného procesu vnútorného modelu pre skupiny

Počas predaplikačného procesu vnútorného modelu skupiny by sa mali orgán dohľadu nad skupinou a ostatné zapojené príslušné národné orgány dohodnúť na najúčinnejšom a najefektívnejšom pridelovaní úloh rôznym zapojeným príslušným národným orgánom.

Orgán dohľadu nad skupinou by mal po konzultácii s ostatnými zapojenými príslušnými národnými orgánmi zaznamenať dohodnuté pridelenie úloh a stanoviť plán práce a pravidlá komunikácie, ktoré budú medzi sebou dodržiavať.

V prípade vnútorného modelu skupiny podľa článku 231, orgán dohľadu nad skupinou

a ostatné zapojené príslušné národné orgány by mali zväžiť zahrnutie osobitných ustanovení, ktoré stanovujú pridelenie úloh a pravidiel komunikácie medzi nimi, do plánu práce.

V prípade potreby by mal orgán dohľadu nad skupinou po konzultácii s ostatnými zapojenými príslušnými národnými orgánmi aktualizovať plán práce.

Orgán dohľadu nad skupinou by mal zabezpečiť, aby plán práce obsahoval časový harmonogram, hlavné kroky a výstupy pre predaplikačný proces.

Orgán dohľadu nad skupinou by mal zabezpečiť, aby sa v pláne práce minimálne:

- a) stanovovalo, kedy a ako konzultovať a zapájať do predaplikačného procesu ostatné zapojené príslušné národné orgány,
- b) stanovovalo, kedy a ako umožniť ostatným príslušným národným orgánom v rámci kolégia orgánov dohľadu zúčastňovať sa predaplikačného procesu, pričom je potrebné pamätať si, že ich účasť bude obmedzená na identifikovanie okolností a predchádzanie okolnostiam, za ktorých by vylúčenie častí obchodných činností z rozsahu vnútorného modelu mohlo viesť k závažnému podhodnoteniu rizík skupiny, alebo za ktorých by mohol byť vnútorný model v konflikte s iným vnútorným modelom vo fáze predaplikačného procesu, ktorý sa použije na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť akejkoľvek poisťovne alebo zaistovne v skupine, a
- c) identifikovali priority posúdenia, pričom sa zohľadní rozsah interného modelu, špecifiká každej prepojenej poisťovne alebo zaistovne v rámci skupiny, rizikový profil skupiny a prepojených poisťovní alebo zaistovní v rámci skupiny a dostupné a relevantné informácie o vnútornom modeli.

Ak zapojený príslušný národný orgán identifikuje podstatnú obavu týkajúcu sa predaplikačného procesu, mal by čo najskôr oznámiť túto obavu orgánu dohľadu nad skupinou a ostatným zapojeným príslušným orgánom.

Usmernenie č. 68 – Spoločné preskúmania na mieste vykonávané počas predaplikačného procesu vnútorných modelov pre skupiny

Počas predaplikačného procesu vnútorného modelu skupiny by mali orgán dohľadu nad skupinou a ostatné zapojené príslušné národné orgány navrhnúť a prediskutovať, kedy a ako zorganizovať spoločné preskúmania na mieste s cieľom overiť všetky informácie týkajúce sa predaplikačného procesu tak, aby sa zabezpečila efektívnosť tohto procesu.

Príslušné národné orgány navrhujúce spoločné preskúmanie na mieste by mali informovať orgán dohľadu nad skupinou uvedením rozsahu a účelu tohto preskúmania, pričom zohľadnia ciele spoločného preskúmania na mieste v súvislosti s predaplikačným procesom, ako sú definované zapojenými príslušnými národnými orgánmi.

Orgán dohľadu nad skupinou by mal potom informovať ostatné zapojené príslušné národné orgány v predaplikačnom procese, orgán EIOPA a v prípade potreby aj ostatné príslušné národné orgány v rámci kolégia, príslušné národné orgány zodpovedné za dohľad nad významnými pobočkami, ako sú uvedené v článku 248 ods. 3 smernice Solventnosť II, a príslušné národné orgány zodpovedné za dohľad nad ostatnými pobočkami.

Po identifikovaní príslušných národných orgánov zúčastňujúcich sa na spoločnom preskúmaní na mieste, by mali prediskutovať a odsúhlasiť konečný rozsah, účel, štruktúru a pridelenie úloh preskúmania.

Ak je príslušným národným orgánom organizujúcim preskúmanie na mieste iný orgán než orgán dohľadu nad skupinou, mal by poskytnúť orgánu dohľadu nad skupinou relevantnú dokumentáciu.

Orgán dohľadu nad skupinou by mal sprístupniť relevantnú dokumentáciu zapojeným príslušným národným orgánom v predaplikačnom procese, ostatným príslušným národným orgánom zúčastňujúcim sa spoločného preskúmania na mieste a orgánu EIOPA. Orgán dohľadu nad skupinou by mal poskytnúť ostatným členom a účastníkom kolégia zoznam prijatej relevantnej dokumentácie a na osobitnú žiadosť by im mal poskytnúť relevantnú dokumentáciu.

Na základe správy s hlavnými zisteniami zo spoločného preskúmania na mieste by mal príslušný národný orgán organizujúci preskúmanie na mieste so zapojenými príslušnými národnými orgánmi prediskutovať výsledok spoločného preskúmania na mieste a opatrenia, ktoré sa majú prijať.

Orgán dohľadu nad skupinou by mal oznámiť ostatným členom kolégia výsledok a opatrenia v rámci dohodnutého procesu komunikácie v kolégiu.

Usmernenie č. 69 – Činnosti na diaľku týkajúce sa vnútorných modelov počas predaplikačného procesu vnútorných modelov pre skupiny

Počas predaplikačného procesu vnútorného modelu skupiny by mali zapojené príslušné národné orgány zdieľať a prediskutovať hlavné zistenia činností na diaľku s orgánom dohľadu nad skupinou a ostatnými zapojenými príslušnými národnými orgánmi.

Zapojené príslušné národné orgány by mali zdieľať prístup, ktorý používajú pri preskúmaní prvkov vnútorného modelu, s orgánom dohľadu nad skupinou a ostatnými zapojenými príslušnými národnými orgánmi.

Ak v dôsledku tohto zdieľania zapojené príslušné národné orgány identifikujú závažné rozdiely v použitých prístupoch, mali by ich prediskutovať a dohodnúť sa na procese vývoja jednotných prístupov, ak toto zjednotenie považujú za vhodné.

Ak to považujú za vhodné, zapojené príslušné národné orgány by mali zvážiť zdieľanie nástrojov a techník, ktoré používajú na preskúmanie prvkov vnútorného modelu, s ostatnými zapojenými príslušnými národnými orgánmi.

Usmernenie č. 70 – Zapojenie príslušných národných orgánov tretích krajín počas predaplikačného procesu vnútorných modelov pre skupiny

Počas predaplikačného procesu vnútorného modelu skupiny by mali orgán dohľadu nad skupinou a ostatné zapojené príslušné národné orgány rozhodnúť, či a ktoré príslušné národné orgány tretích krajín je potrebné osloviť.

Pred oslovením príslušného národného orgánu tretej krajiny by mal orgán dohľadu nad skupinou s pomocou zapojených príslušných národných orgánov prijať primerané opatrenia na zabezpečenie rovnocennosti legislatívnych ustanovení o zachovaní dôvernosti informácií z jurisdikcie sídla príslušného národného orgánu tretej krajiny s požiadavkami na mlčanlivosť vyplývajúcimi zo smernice Solventnosť II, požiadavkami iných smerníc EÚ a národných právnych predpisoch platných pre zapojené príslušné národné orgány.

Článok II Účinnosť

Toto odporúčanie nadobúda účinnosť 1. januára 2014.

Vladimír Dvořáček v. r.
výkonný riaditeľ
útvoru dohľadu nad finančným trhom